

SPRÁVA Z MEDZINÁRODNÉHO VEDECKÉHO PODUJATIA MAN AND ANIMAL, BETWEEN ANTHROPOLOGY AND PHE- NOMENOLOGIES

22. novembra 2012 sa v Prahe konala konferencia *Človek a zvieratá, medzi antropológiou a fenomenológiami*, ktorej organizátormi boli Filozofický ústav AV ČR a Fakulta humanitných štúdií UK v Prahe. Tejto konferencii predchádzalo rovnomenné vedecké podujatie vo francúzskom jazyku (*L'homme et l'animal. Entre l'anthropologie et les phénoménologies*), ktoré sa uskutočnilo 30. októbra v Prahe.

Zámerom anglickej verzie konferencie bolo sproblematizovať vzťah človeka k zvieratú a poukázať na možné spôsoby myslenia, ktoré sa dajú rozvinúť v rámci problému ľudského a animálneho bytia a zároveň prepájajú správanie zvieratá a človeka. Úlohou konferencie bolo najmä preskúmať túto sivú zónu a objasniť vzájomný vzťah človeka a zvieratá na základe ich podobnej telesnej a prežívanej emocionálnej štruktúry.

S prvým príspevkom konferencie *The Animal and the Divine: The Alterity that I Am (Animálne a božské: alterita, ktorou som)* vystúpil James Mensch z Fakulty humanitných štúdií UK v Prahe, ktorý poukázal na vzájomný vzťah animálneho a božského a na chápanie významu zvierat z religiózneho hľadiska. V príspevku sa zaoberal aj tým, čo tvorí jedinečnosť animálnej bytosti, a na základe psychologických a filozofických téz týkajúcich sa problému alterity sa snažil zistiť, ako sa my ako ľudské bytosti vzťahujeme k animalite.

S druhým príspevkom *Man and Animal by Heidegger (Človek a zvieratá u Heideggera)* vystúpil Marek Drwiega z Filozofickej fakulty Jagelonskej univerzity v Krakove, ktorý sa zamerával na Heideggerove diela *Čo je metafyzika?* a *List o humanizme* a v rámci nich rozoberal Heideggerovu kritiku klasických charakteristík človeka, existenciálnu analytiku bytia, a najmä vzťahy medzi zvieratom, človekom a svetom. S ďalším príspevkom *If a Lion Could Talk We Could Not Understand Him (Wittgenstein). The Speechless Witness (Ak by lev mohol hovoriť, aj tak by sme mu nerozumeli (Wittgenstein). Nemý svedok)* vystúpila Urszula Idziak-Smoczyńska z Inštitútu religionistiky na Jagelonskej univerzite v Krakove. Vo svojom vystúpení sa sústredila na používanie jazyka u neskorého Wittgensteina a analyzovala otázku, či zvieratá môžu hovoriť, pričom sledovala líniu myslenia od Derridovej k Benjaminovej teórii jazyka. Podnetný príspevok predniesol Petr Urban z Filozofického ústavu AV ČR v Prahe pod názvom *Are Humans Unique in Joint Attention? (Sú ľudské bytosti jedinečné v spolu-zameranosti?)*. Predstavil v ňom podrobné analýzy psychického a sociálneho správania ľudí a zvierat a poukázal na fenomén spolu-zameranosti a antropologickej diferencie. Jeho skúmanie kognitívnej kapacity u zvierat, ako aj skúmanie problému zvierat ako druhých bytostí sa odohrávalo na pomedzí neurovied a fenomenológie. Príspevok sa venoval aj netradičným názorom na empirický výskum správania zvierat, detí a cudzích ľudí.

Určitý prínos a názorové obohatenie priniesla aj diskusia, v ktorej sa priestor väčšinou venoval empirickým príkladom správania zvierat a príkladom pozorovania správania

zvierat vo zvláštnych situáciách. V mnohých prípadoch sa osobitne stretávali a dopĺňali poznatky z kognitívnych vied, neuropsychológie a sociálnej psychológie. Konferencia ukázala, ako sa dá viesť a nasmerovať vedecký výskum animálnych a ľudských bytostí vo vzájomnej prepojenosti, prostredníctvom ktorej je možné objasniť ich jedinečné správanie. K dôležitým bodom tejto tematiky patrí aj to, že umožňuje odpútať sa od tradičného antropologického pohľadu na človeka (zaoberania sa sebou samým), a rozšíriť tak horizont filozofického bádania smerom k inter-animálnemu.

Martin Kompiš

Víťazi celoštátneho kola ŠVOK

Slovenské filozofické združenie pri Slovenskej akadémii vied ako dobrovoľné združenie vedeckých pracovníkov, odborných pracovníkov a učiteľov bez ohľadu na ich svetonázorovú a politickú orientáciu sa vo svojich stanovách zaväzuje aktívne prispievať k zvyšovaniu odbornej úrovne svojich členov s osobitným zreteľom na mladých pracovníkov a k všestrannému rozvoju mladých talentov.

Tento cieľ sledovalo aj druhé celoštátne kolo Študentských vedeckých konferencií (ŠVOK), do ktorého boli vybraní víťazi fakultných, resp. katedrových kôl ŠVOK. Spomedzi desiatich kandidátov určila odborná komisia v zložení Mgr. Pavol Sucharek, PhD., doc. PhDr. Mariana Szapuová, CSc., Mgr. Simona Wagnerová, PhD., Mgr. Róbert Karul, PhD., doc. PhDr. Vladimír Manda, CSc., Mgr. Lucia Galovičová, Mgr. Ulrich Wollner, PhD., Mgr. Martin Vašek, PhD., Mgr. Mária Sačková, PhD., Mgr. Marián Ambrozy, PhD. troch víťazov, ktorí si prevzali ocenenia.

Konečné poradie:

1. miesto: **Anežka CHOVANKOVÁ**, Fakulta humanitných vied UMB v Banskej Bystrici
2. miesto: **Viera MEDVIĐOVÁ**, Fakulta humanitných vied UMB v Banskej Bystrici
3. miesto: **Tomáš GRENZNER**, Filozofická fakulta PU v Prešove